

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
kiadóhivatal:**

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petít
soronként 5 kr-ával
számítatnak.

Uj királyi palota, uj korszak alapköve.

Junius 6.

Az ezeréves Magyarország ün-
nepélyeinek hosszú sorozatában
eljutottunk a legfényesebb napo-
kig. Tegnap a szent koronát vitték
a Mátyás-templomba, hogy mint
állami egységünk és alkotmányos
jogaink szimbóluma ragyogjon a
hozzá zárandoklók serege előtt;
ma a királyi várpalota alapkövét
teszik le ő Felsege jelenlétében.
Aztán sok minden egyéb diszes
pompa következik, a többi között
az a nagy látványosság, melyet a
törvényhozók és törvényhatóságok
banderiumainak koronát kísérő
diszmenete a kíváncsi szemnek
nyújtani fog.

A ki a fényt és pompát szereti,
csak jöjjön közénk, láthat itt most
eleget. És látni fogja nem csak a
külső diszt, aranytól és drága-
kövektől csillogó diszruhákat, ha-
nem látni fogja a lelkek pom-
páját és fejedelmi díszét: a lel-
kesedés fényét a szemekben.

Az az idegen pedig, a ki ide-
jön közénk, azzal a tapasztalattal
hagyja el ezt a földet, hogy nincs
sehol a világon egyetlen nemzet
és fejedelem, kik között a kölesö-

nös szeretetnek és megbecsülésnek
az a harmóniája állana fönn, mint
minálunk.

Külsőleg nem ígér sokat a mi
ünnepeink sorában, mégis
egyike a legfontosabb mozzana-
toknak az, a mi ma folyik le
Budavárán, midőn a király s az
ország első méltóságainak jelen-
létében leteszik a királyi várpa-
lota alapkövét. Sokkal nagyobb
fontossággal bír ez az aktus,
semmint azt gondolnók. Ez az
alapkő — a mi hitünk szerint —
nemesak egy épületnek, hanem
egy új korszaknak alapköve is.

Régi panasza volt a nemzetnek,
hogy a király és udvara oly rit-
kán fordul meg hű magyarjainak
fővárosában. A politikai pletyka
s a sippal, dobbal s tárogatóval
dolgozó hazafiség a legképtele-
nebb motivumokat kereste e tünet
háta mögött. Pedig a tény egy-
szerűen az, hogy a királyi vár-
palota mai terjedelmében szűk,
ósdí s nem felel meg ama köve-
telményeknek, melyek e magyar
király udvartartásának teljes ki-
fejlesztésére szükségesek.

A midőn ő Felsege elhatározta,
hogy a budai királyi várlakot
kibővített, ezzel a magyar nem-
zet ama jogos óhajának kívánt

eleget tenni, hogy *idehaza* méltóan
reprezentálja a magyar királyt,
hogy emelje s méltó keretbe mu-
tassa be fényét annak a koroná-
nak, melyet a nemzet tett fejére
s a melyet ő megbecsül és büsz-
keséggel visel.

Egy dicső, szent korszakot
kívánt feleleveníteni, azt, a midőn
Hollós Mátyásnak volt fényes
palotája Budán s olyan udvartar-
tása, a minőt az ő idejében a
nyugat leghatalmasabb fejedelmei
sem mutathattak fel. Mátyás király
óta nem volt méltó otthonuk a
magyar királyoknak; Ferencz
Józsefre kellett várunk, a kiből
meg volt az érzék a nemzet tör-
téneti jogai és multja iránt, a ki
felösmerte a tényt, hogy a magyar
korona van olyan fényes, mint
bármely korona a világon s a ki
belátta, hogy az ő magyar feje-
delmi méltóságához megfelelő
palotára is van szüksége.

Ha ez a palota felépül, a király
gyakrabban lesz közöttünk, leg-
alább is annyiszor, mint Mátyás
király, a ki szintén Bécs és Buda-
pest közt osztotta meg udvarát.
Uj fény árad reánk. Közéletünk-
nek, nemzeti mozgalmainknak uj
központja lesz a királyi palota,
melyben magyar méltóságok,

TÁRCZA.

A holt szív.

Irta: Sz. Buday Etel.

— Hátha soha nem nyer életet kő-
szentje?

— Ó, az lehetetlen! . . . Pygmalion
is addig esengett Galathea után, míg so-
várgó nagy szerelme lelket lehelt kőke-
lébe: úgy az én igaz szerelmem is fel-
gyújtja kőszentem szívébe az elrejtett
ősi szikrát, mely lánggra lobbanva, ösztö-
nözni fogja, hogy kövesse a természet
parancs szavát, mely azt mondja — sze-
ress . . . és élj páros életet . . . Hisz az
utolsó paraj is párosával teremtetett.
Hát csak az ember merészkedjen ellen-
szegülni a teremtés ősi törvényének! . . .
És önmagát társainál többre tartva, mint
valami fensőbb lényt bámultatva, alázza
meg emberi voltát az által, hogy megta-
gadja a legnemesebb érzést: a szerelmet?
. . . Nincs! . . . Nincs kivétel a természet
törvénye alól . . . ki előbb — ki utóbb
meghajlik parancsa előtt: csak úgy az,
ki tetszeleg érzés nélküli szívvel, mint a
kiról azt mondják: „lány az ő szive és
könnyen osztja érzelmeit másokkal.“ Sze-
retni . . . szeretni vagyunk alkotva és sze-
retünk kell! . . .

— Ah, bájos Claris! — szólalt meg

hirtelen mellettök egy erősen kopaszodás-
nak indult fővárosi athléta, kit sem deli-
ségéért sem nagy erejéért; de ügyes táv-
ugrásáért tartott annak. Tehát megint
akadt egy „mine senger“ ki az ön holt
szívét akarja életre kelteni zengedelmével.

— Ó, csalódik édes Tamássy! . . .
mert az én troubadurum nem hozzám zeng
szerelmi dalokat, ő annál sokkal jobb iz-
lésű is . . . hanem az ő imádott kőszent-
jéhez, kit mi nem is ismerünk.

A mi meg az én holt szívemet illeti,
azt nem szeretem ha mindenki merészen
nyelvére veszi.

— De én — szolt sértődve a kopasz
athléta — csak nem vagyok mindenki . . .

— Épen azért, még kevésbé szeretem,
ha e világgá bocsátott oktalan tréfát az
én ellenségeimnek, barátaim ajkiról is
hallom.

— Igaza van asszonyom! . . . bocsánat . . .
belátom hibámat.

— Első bűnnél bocsánat, másodiknál
végleges kegyvesztés és ezt jó lesz a jövőbe
el nem felejtani uram.

— Soha . . . soha nem felejttem asz-
szonyom! csak most az egyszer kegyel-
mezzen szegény kopasz fejemnek: mert
ha nem kegyelmez . . . úgy . . . ki-
ugrom . . . szalonjából, hogy soha nem
lát többet és elmenekülök tul a tengeren,
azaz elmegyek Fiuméba, jóllakni friss
osztrigával s megösmernedni a csatorna

ezápáival, a melyektől kevésbé félek, mint
az ön haragjától.

Claris mosolyogva nyujtá jobbját
békére és Tamás folytatá:

— A közöttünk helyreállott béke
jelül engedje meg, hogy én isélvezhessem
troubadurja rögtönzéseit az ő kőszentjéről.

— Tessék . . . ha önt ez érdekli.
Éppen a midőn ön jött, akkor akartam
megkérdezni Mándit, ha megösmert-e
kőszentjével, ha az életre ébred? . . .

— Igérem, hogy megösmertem
— mondá némi ünnepélyességgel az
ifju.

És ez ígérését igen későn válthatá
be Mándi, mert csak nem akart az ő
szentjének holt szive életre kelni. Hiába
várta, hogy a márvány arez havára pir szök-
jön és kiesapjon a láng hideg fényű sze-
meiből, elárulva életet nyert, szívének
dobogását. Ó hasztalan várta és a hóna-
pok eltelték, szívéét gyötrő várakozásban,
anélkül, hogy birt volna a varázslat alól
szabadulni, mely első percztől hatalmába
vette, a midőn Clarist megösmerte, s mi-
vel igazán szeretett, nem fontolta a ve-
szélyt, mely életboldogságát fenyegeté, ha
a „holt szív“ nem nyer életet; így első
igaz érzelmének átadva szívéét, nem szá-
mitva kereste a szép nő büvkörét, csak
akkor élve, mint ezédrus a napfényében,
ha közelébe lehetett.

És Claris is, nem ösmerve a vést,
játszott a tüzzel, mely szívből-szívbe át-

magyar udvarnokok fogják környezni a királyt.

Az az alapkö, melyet ma illesztettek az új királyi palota falába, alapköve lesz egy szebb jövőnek, a midőn a magyar király nem lesz többé ritka vendége, hanem ura és gazdája a saját otthonának.

(T.)

— **Két népgyűlés.** A függetlenségi párt Ur napján Fegyverházán népgyűlést tartott, melyen Polónyi, Förster A. ur és Holló Lajos szónokoltak, — úgy a függetlenségi párt eszméi mellett, mint különösen a néppártiak ellen. Délután pedig Zichy Nándor vonult be négy pappal néhány ünneplő kíváncsi kíséretében. Az utcán a közönség folyton abebugolta. „Le a muszkavezetővel!” „Le a népbolondítóval!” — kiáltások hangzottak. Majd az egész utcát betöltő kiáltás hallatszott közbe: „Eljen Holló Lajos!” „Abezug Zichy!” Zichyék a templomból jöttek, fehér ruhás leányokat hoztak magukkal s ezeket a szöszökre is felvitték. A nép közül egy tömeg ekkor a szöszök köré sorakozott s mikor Zichy ott megjelent, irgalmatlan fütyülés és kiabálás hangzott fel, a melyet a papok hiába igyekeztek lecsillapítani. „A ki fütyölni akar, menjen innen!” kezdte Zichy, de a zaj folyton növekedett s beszédéből többé a tömeg zugásában egy szót sem lehetett hallani. A papok kiabálni kezdtek, a mi a népet ellenük ingerelte. A közönség nem engedte, hogy a beszédet folytassák, hanem folytonosan Holló Lajost éltette. A néppárti gyűlés programm szerű lefolyása lehetetlen volt.

A magyar szent korona.

(Folytatás és vége.)

A reánk maradt szent korona alakjára nézve két részből áll, a felsőből, a melyet II. Szilveszter pápa és az alsóból, a melyet Dukas Mihály bizencei császár I. Géza magyar királynak küldött.

A felső, azaz a II. Szilveszter által adományozott rész két, keresztben alkalmazott, összesen tehát négy pántból áll,

melyek oldalt lehajtva a főt borító koronavezetést alkotják. Külső felülete zománcz-képekkel díszített. A négy pánt közepén, ott, hol ezek egymást metszik, a Megváltó Jézus Krisztus képe van zománczban alkalmazva, a négy pánt lehajló négy szárának mindegyikén két-két, összesen nyolcz apostol zománczolt képe látható. Ezek a következők: szt. Péter, szt. Pál, szt. János, szt. Jakab, szt. András és szt. Fülöp képe. Ezenkívül még két, az egybeforrasztás folytán már ki nem vehető apostolkép van a mai korona felső részén. Hiányzik tehát még négy apostolkép, melyek az eredeti koronán valószínűleg rajta voltak s midőn a két rész egybe forrasztatott, levették. A keresztelő helyen levő megváltó-kép közepén kerek lyukkal van átfurva, mely a kereszt meg erősítésére szolgál. A pántok sötétek, erősen aranszínűek, a mi arra mutat, hogy tisztább, de egyuttal vékonyabb s tökéletesebb aranylemezek. A rajtuk levő zománczképek technikája kezdetleges, gyarló ötvösműre mutat. Épp úgy az ékkövek foglalása kezdetleges jellegű mutat. Ezzel szemben az alsó korona tömörebb, vastagabb, de ezüsttel erősen kevert aranylemezből készült. Színe e körülménynek megfelelőleg halvány sárgás. A zománczképek és a drágakövek foglalata már fejlettebb ötvösművészetre mutat s így már szembetűnően látható, hogy a korona két, nem egykoru részből áll. Az alsó bizencei származású korona, ha azt a jelen koronától elválasztva képzeljük az u. n. ormózatot, nyílt koronát mutatja. A homlokpánt fölé váltakozva csúszos és félkörű oromzatok emelkednek elől, hátul a koponya-oldalon csakis egy félkörű oromzat emelkedik, az üresen maradt tért gyöngysor egészíti ki. Ugy a homlokpánt, mint az oromzatok zománczos képekkel vannak díszítve. Elöl a korona oromzata, közepén a Megváltó Krisztus képe, átellenben a korona hátulsó részén lévő oromzatok Dukas Mihályé. Azonkívül még a korona karimáján Konstantin trónörökös, Géza magyar király, szt. Demeter, szt. György, szt. Mihály, szt. Gábor, szt. Demjén és szt. Kozma arczképeit mutatja arany alapon zománczolva, megfelelő feliratokkal. E képeken kívül

még a korona ormózatán lévő levelek zöld zománczos lapokat mutatnak. Ez utóbbiak nevezetesek azért, mert nincsenek sem aranyra, sem más fémlemezre zománczolva, hanem u. n. á jour zománcz, mely a maga nemében eddig teljesen ismeretlen volt. A zománczos képeken és lapokon kívül a koronának mindkét része gazdagon van díszítve drága kövekkel. Es pedig a felső részen gyöngy és gránát szegélyzet, az alsó résznek karimáján alul-felül gyöngysorok. A zománczképek között pedig s részben azok alatt és fölött az alsó karimán és ormózatain kisebb-nagyobb gyöngyök és drágakövek, ez utóbbiak közt gránát, zafir, ofir és rubin, részint köszörülve, részint csak simítva. Az alsó korona két oldalán mindkét felől négy-négy, hátul egy, összesen kilencz 10—13 cm. hosszú aranylánczok függenek le, végükön hármass levélkép alakitva foglalt ékkövekkel. A koronához tartozik még annak bélése, az u. n. koppa, melynek rendeltetése volt, hogy a főt, miután a korona nem volt teljesen zárt, betakarja. A magyar korona bélése a legutóbbi koronázás alkalmával készült, aranszövetből. Ami a korona súlyát illeti, a legutolsó, 1882. eszközölt méretek alapján a sulya 2056 gramm, a nagyobbik átmérője 0-216, a kisebbik 0-203 mm. Ami a koronát ékítő drágakövek értékét illeti, azok összes valódi belértéke az 1867. márcz. 26. felvett jegyzőkönyv szerint 3409 frt.

A K. között második helyen a koronázási palást áll. Eredetire nézve misemondó ruha, melyet Gizella királyné, Szt. István neje 1031-ben a székesfehérvári templomnak ajándékozott. Hogy mikor kezdtek mint koronázási palástot használni, pontosan meg nem állapíthatjuk, bizonyos azonban, hogy már a vegyesházi királyok alatt használatban volt. Alakjára nézve a régi kazulák, misemondó ruhák mintájára harang alakú volt, melynek csak egy nyílása volt a fej számára. Azonban a koronázási palást mindig mint palást, azaz elől szétvágott alakban említetik; mikor történt ezen átalakítás, nem tudjuk. Kelméje keleti selyem mintázott szövet, rajta aranyfonallal himzett ábrák. Bock szerint a kelme alapja biborszövet, sodrott selyemfonallal átszőve. Mintázata csillag

esapva, lángolt már az ő keblében is: de e láng perzselő heve nem vetett még pirt márvány arczára, csak szívében dult, várva a percze, hogy kitörve, szunnyadó érzelmével áraszsza azt el, kit szeret.

Aleluja! . . . feltámadt az örök fény a „holt szívből” és Claris szeretett, a szerelmét nem ösmerve, miként az őszaszony Éva, mielőtt még a tudás fájának gyümölcsébe harapott volna. E szent érzelem nagy hatalma varázslatként átváltoztatta a „holt szívet”. Márvány fehérségű arca már lángolt — szemei bűvös fényben égtek — édes mosolya derűt keltett, — egész lénye a tavaszra, bimbó nyílásra emlékeztetett. És a miként az ő szívében virult a kikelet, úgy érkezett el a szép tavasz. Zöldelt már halvány színben a pázsit — bokor-aljban rejtve nyílt az ibolya, gyöngyvirág — feeskék párosával rakták pelyhes fészkeket — napfényében keringettek a lepkek — minden ágon vígan ugrálva csieseregtek a madarak; ujjult életre kelve az anyaföld párázata is tenyésztetre serkenté a természetet és az üde tavaszi lég, szerelmre minden élőt. A legparányibb rügyben, fűszálban, virágban is megmozdult az életkedv, s így mindegyik igyekezett rendeltetését követve, fentartani kiegészítő az összhangot a természetben. Fűszál, — ember, a természet megtagadhatatlan parancsszavára haladt céljához.

— Erzi-e asszonyom a jázmin, orgonavirág kellemes illatát?

Ezen kérdést tevő Clarishoz Mándi István egy derült délelőtt együtt sétálva a városliget árnyas utain.

— Én csak hódító hatását érzem. Valóban, igen erős is itt az illat . . . menjünk tova: már a fejem is szédül.

— S milyen illat lehet most az én pusztámon . . . hol az ibolya, gyöngyvirág a berek aljában dusan tenyészik, hol a rügyedző fűz nyárfák olajos balzsamot lehelnek. A vadrózsa virít . . . gerlek turbékolva édes esőket váltva szerelmeskednek a berek sűrűjében, hol alkonyatkor csalogány ver mellé, busan, fájoan, mintha kis szívének szerelmi bánata volna s nekem már ott kellene lennem . . . kötelességem hi, ha tudnék . . . ha merni bírnék, el is mennék . . . De nem bírok; mert kötve tart egy arany szál . . . a remény, hogy köszentem még is csak egyszer megelevenül.

És erősen, fürkészően nézett Mándi Clarisra, ki hogy zavarát elrejttesse, napernyője leomló dus csipkézete alá rejti lángba borult arczát s negélyezett egykedvűséggel haladt tova; ezt észrevéve Pista, elkéserevde kiáltott fel.

— Ej! de mit is beszélem én ezt önnek . . . Tudom, ugy sem érdekli. Inkáb szeretne ibolyát keresni, a miért ide jött . . . menjünk hát ibolyát keresni; de e virág egy kis dal kezdetét juttatja eszembe.

Ibolyát kerestem,
Csokorba kötöttem,
S annak adtam
A kit szerettem.

— Tudja-e? hogy nálunk szokásban van az először talált ibolyát kicserelni egymás között a szerelmeseknek.

— S adott-e már ön is másnak ibolyát? — kérdezé bágyadt hangon Claris, egy pár lépéssel előbbre menve gyorsan a platánlombok közt beszűrődő napfényben.

— Nem adtam soha . . . soha!

Claris vissza tekintett és szemök gyuló sugara összecsapott czikkázva, vért hevitve, lelket lelkesítve. A nő felhevülve, gyorsan haladt tova szellő suhanásként, meg sem tiporva a pázsit üde földjét és merőn lenézett a földre, mintha ott keresné elvesztett nyugalmát; azután daczosan meg-meg rázta fekete fürtös fejét, csak evvel árulta el benső tusakodását, amint küzdött a lehetetlennel, hogy szíve ne szeressen.

De vége volt erejének, szíve feltámadt és ő szerelmének tudatára ébredt!

— Egy ibolya . . . susogá Claris, a bokrok közzé hajolva — és az első.

— Ah! . . . és itt a második; de mely az én számomra még is első marad . . . s mint első . . .

— Annak adja, kit szeret.

Szemlesütve, remegve állt a nő, ki-

és négylevelű virág vagy rózsamintázat, azonban a régiség és nedvesség behatása folytán e mintázat jelenleg már el van mosódva. E kelmére van rávarrva az arany himzés. A palást közepén félkörben a következő felirat vonul el: CASVLA HEC OPERATA ET DATE ECCLESIAE SANCTAE MARIAE SITAE IN CIVITATE ALBA, ANNO INCARNATIONIS XPI (a. m. Christi) MXXXI. INDICIONE XIII. A STEPHANO REGE ET GISLA REGINA (Ez a casula Szűz Máriának Fejérváron levő egyháza számára készült és adatott Krisztus megtestesülésének 1031. évében, a XIV. indictionban, István király és Gizella királyné által.) A himzés rajzának középpontját Krisztus alakja képezi, körirata: HOSTIBVS EN XPILTVS PROSTRATIS EMICAT ALT(us) (Az elleneket Krisztus legyőzve magasan ragyog. Krisztustól oldalt jobbra ismét Krisztus, balra Szűz Mária alakja látható. Mindkettő kisebb mandula alakú keretben. Amannak körirata: (D)A(t) SVMMO REGI FAMVLATVM CONCIO CELI (A legmagasabb királynak szól a mennyei gyülekezet), emezé: EMICAT IN CELO SANCTA GENITRICIS IMAGO (Ragyog az égen a szent szülő képe), Alább a középső feliratos félkör szalag által környezve a próféták alakjai láthatók a megfelelő feliratokkal, u. m. HABACVC (propheta). NATAN P. HIEZECHIEL P. DANIEL P. AGGEVS P. ZACHARIAS P. MALACHIAS P. — MACHEAS P. JONAS P. ABDIAS P. HIEREMIAS P. ESAIAS P. JOHEL P. AMVS P. Jeremiás és Izaiás között Krisztus alakja látható, két felirat nélküli próféta, valószínűleg Illés és Eliás alakjaival. Krisztus fejénél Alfa és Omega, a kezdet és vég betűi. A második osztály középpontját ismét Krisztus alakja foglalja el: SESSIO REGNANTEM NOTAT ET XPM (Christum) DOMINANTEM (Trón illeti meg a kormányzó és uralkodó Krisztust) körirattal, jobbról-balról az apostolok trónon ülő alakjaival megfelelő feliratokkal. — Végre a legelső félkör képsorában az egyház nevezetesebb szentjeinek és vértanúinak képe látható, ugymint: COSMOS. PANTALION. GECRIGVS. VINCENCIVS. — STEPHANVS. CLEMENS. SIXTVS. CORNELIVS. LAVRENTIVS. Szt. Vince és Szt. István képei között jobbra Gizella királyné, balra Sz. István képe. Mindegyik kép megfelelő felirattal, kivéve a baloldali legszélsőt és a középső szalag alján levő kisebb medallion képét,

gyult arezczal, pihegő kebellem, nem merne feltekinteni a deli férfira, ki az elnyert szerelem tudatától a világ urának érezve magát, fenséggel nézett szét a nagy mindenségben, mintha azt mondta volna: — im nézzétek! . . . az ember áll azért mindenben felettetek. Meghódítva három új nemzedék fog sarjadzani utánunk, így ez örökkön örökké ismétlődve, az emberi faj ki nem veszhet, míg növény, állat, váltokozva tűnnek el a föld színéről, addig mi örök urai vagyunk a világnak és megtalálva Évamat, megtaláltam a lét titkát is, mert benne ismétlődve, újra élni fogok utódaiban.

— Igen Claris — mondá felmagasztosulva — annak adom, a kit szeretek, ki nélkül élni nem bírok . . . nem tudok.

És szerelmes gyöngédséggel nézve a remegő nő szemébe, lágyan suttagó:

— Ibolyát kerestem . . . s az én édesemnek, kit szeretek kedveskedem vele . . . Claris . . . imádozt Clarisom! . . .

És kéz kezét érintve, az ibolyák ki lettek cserélve!

Életet nyert a „holt szív“ — pirt a halvány arc — fényt a bágyadt szemek és a férfi idvezülten érezte keblén dobogni jegyese szerető szívét.

Falombok lágy susogása — szellő suhanása — rezgő fűszál suhogása — madarak csicseregésében zengett áldást a mindenség a boldogok felett.

melyek felirat nélküliek. Az utóbbi kép valószínűleg Szt. Imrét ábrázolja. A palásthoz tartozik még a reá alkalmazott kivágott gallér is, melynek egykoru régi szövete és himzése a palástétól különbözik. Régebben a palást megkötésére himzett nyakszalag szolgált, melynek töredékei még meg vannak, jelenleg aranybojtos újabb zsinórok szolgálnak kötésül. A palást alkalmasint a veszprémvölgyi görög apáczakolostorban készült.

A királyi jogar nemesak a legrégebbi ilyenmü tárgyak egyike, hanem alakjában is eltér minden más ismert jogartól. Hossza körülbelül egy láb, nyele vékony aranyozott ezüst pléhből készült, alul a markolatnál kidomborodó kisebb gömbbel, felül a nyélhez foglalva mintegy hét cm. átméretű kristálygömb, melynek három oldalán mesés állatalak van kivésve. A kristálygolyó szemesés aransodronnyal ékített 10 leveles körbe alakított lemezzel van befoglalva. A gömb négy oldalán és a nyélen hasonló aranylemezek futnak le. A díszítés technikája, a filigrán mű arra enged következtetni, hogy a jogar ép úgy, mint a korona és a palást egykoruak lehetnek. A jogar felső részéről a filigrán rózsá-alaku foglalat felső levelei közül arany lánczok függenek le, végükön kis golyókkal. Jelenlegi számuk hat, valószínűleg tíz lehetett. Az országalma aranyozott fémlemezéből készült egyszerű golyó, felül kettős keresztrel. Ugy a kereszt egyenes vonalú képzése, mint a magyar ezimernek alakja, mely a magyar ezimert az Anjou-ezimerrel egyesítve tünteti fel, mutatja, hogy az alma Róbert Károly vagy Nagy Lajos idejében készülhetett. Ennél újabbkori a koronázásnál használt kard, mely, noha Szt. István kardjának mondatik, a XVI. sz.-ból való lehet. Alakja törre emlékeztet, kétélű, alul vékony, hegyes csuesba fut, hossza két és fél láb. Felül, a kardmarkolat alatti lapon kétfelül, bevéssett emberi alakokat mutat, melyek a renaissance-korabeli kardoknál gyakran előfordulnak. Hüvelye vörös bársonnyal bevont.

A koronázási jelvények közé tartozik még az apostoli kereszt, valamint azon kisebb kereszt, melyre a király az esküt leteszi, s mely az esztergomi kincstárban őrzetik. Eredetere nézve XI–XII. sz.-ból való mü, a talapzat azonban a XVI. sz.-ra való.

Továbbá az alba, stola vállkendő, öv, keztyű és mellisz vagy mellkapocs. Utóbbi Ipolyi a békecsókra nyújtott u. n. paxtáblának tartja. Mindezen öltönyök noha a régebbi leltárok még megemlítik, napjainkra nem jutottak. Ide tartozott még az ország zászlója is, melyet azonban a régebbi leltárok is elveszettek mondának. Nyele, mint a krónikák mondják, KisKároly koronázásánál veszett el, míg e zászló maga a mohácsi vészkor veszett el. Az öltönyökből egyedül csak a saruk és harisnyák jutottak napjainkra. Mindkettő vörös selyemből készült, előbbieket alakjuknál fogva Bock véleménye szerint a XV. sz.-ból, Mátyás korából származhatnak. Mindkettőt azonban az 1849. elásás alkalmával a behatolt nedvesség teljesen tönkretette, úgy hogy ma már teljesen hasznavehetetlenek.

Végre teljesség okáért megemlékezünk azon ládáról, melyben a koronázási jelvényeket jelenleg őrzik. A koronának külön régi tokjáról több helyt tétetik említés. A jelenlegi láda, amint azt a rajta levő felírás és a ezimerek mutatják, 1608. készült II. Mátyás alatt. A láda elő részén Mátyás monogramja koronázott pajzsban, s Magyarország négyezett, koronás ezimere. A láda maga keresztpántokkal van megvasalva.

Irodalom - Művészet.

Guiseppe költeményei.

— Irta: *Victórisz József*. Ára egy forint. Kiadta *Lampel Róbert* császár és királyi udvari könyvkereskedése Budapest. 1896. —

Debreczen, június 6.

Egy vékony, csinos kis könyvecske keltett mostanában feltűnést irodalmi köreinkbe. Egy kötetnyi vers, pattogó, csilingelő színek, ötletgazdag tágsággal teli. A könyvecske szerzője egy nyiregyházi főgymnasiumi tanár, dr. *Victórisz József*, aki évek óta *Guiseppe* név alatt egyik legkitűnőbb poétája a mai irodalmának. A csinos kis könyvről *Krúdy Gyula* írt érdekes kritikát, aki mint szellemes műbíró évek előtt először a *Debreczeni Ellenőr*-ben keltett maga iránt érthető érdeklődést. A kritikát alább egész terjedelmében közöljük:

Budapest, június 5.

Egy vidéki gimnáziumi tanár, aki versel. Legkevésbé sem szokatlan tünemény. Mint a legutóbbi népszámlási statisztika bizonyítja, a hazánkban élő híres poéták száma még mindig 96 ezer körül ingadozik, — s ebből a 96,000 ihlet honpolgárból a professor urak tekintélyes számot képviselnek. Akik a dél-előtt korai óráiban az ősszefaricskált, tintás padok előtt tartanak többé-kevésbé száraz pralectiot arról a bizonyos János Farkasról avagy Schilling urról, — azok szabad óráikban tüzesen esőkolóznak a Múza nevéi ur-asszonyossággal, s a legkisebb vidéki ujságokban is fel-feltűnik egy verselő Endrődi Sándor, avagy egy homogén Kiss József, akik pítőreszk szenvedélyvel dalolnak együtt a tóparti csalogánnyal s bugnak szerelemről és egyéb édességekről: ezek a modern Arany Jánosok legtöbbször egy szürke professzori saccóban dárdliznak délutánonként a kis város kastánájában . . . Ez már együtt jár a tanári oklevéllel és lassan hozzátörődik a világ, mint ahoz, hogy Alborák ur a gyöngye ortográfia tudással megáldott riporter, mint „ismert író“ szerepeljen a *jelenltek* között, amit persze önmaga ír meg a derék fiu.

Megvalljuk őszintén, — az előadottak után, — nem a legnagyobb bizalommal nyultunk a dr. *Victórisz József* költeményeihez. De sietünk kijelenteni, hogy meglepődésünk annál kellenesebb volt. Jól esik az öntudat, hogy nem valami nagy fontosságot tulajdonítottunk néhány nagyképu vidéki könyvismertetőnek, akiknek írását előzőleg volt alkalmunk olvasni.

A *Victórisz József* könyvéről írva nem lehet nagyképu ködölnünk. Bájos, üde és szerfőlt megkapó illat csap felénk e könyvből: a friss széna illata, a májusi levegő, az üde, — talán kissé naiv, — de mindig egészséges vidéket látjuk.

Bátor *Victórisz József*re épen nem fogható rá a másítás, mert izléses és igen kedves mindenütt, — de poéta-egyéniségének van egy pár olyan vonása, ami szerencsés előnnyel különbözteti őt meg modern-poétáinktól, akik miután bizarrnak és eredetinek akarnak látszani, a köznapi aszfalt-szellemességig sülyednek.

— Ebből az emberből lesz valami! mondta egy kiváló kritikusunk, mikor végiglapozta a *Guiseppe* költeményeit. S valóban okunk van *Victórisz József*től minél többet várni és erős a bizodalunk, hogy nem fogunk csalódní benne. Jeles, kiemelkedően finom vonásokkal bőven megáldott jelen kötetete is. Nem akarjuk szemére lobbantani azt a konvencionális frazist, hogy még kiforratlan a vénája. Nem. Egyedül, ami hibául róható fel *Victórisz József*nek az, hogy nincs *érdekes* iránya. Mert engedje meg nekünk, Magyarország két millió családapája, mi nagyon is elhiszszük, hogy a feleség, a családi élet az, ami boldogságot szerez ezen a nyomoruságos sárteken, de, hitünk szerint, a poétáknak másról is szabad verselni.

Nem mondjuk ezzel, mintha a *Guiseppe* költeményeinek tárgya *csupán* a családi élet körül forogna. Nem. Tarka ez a vékony kis füzet a hangulatoktól. Elsőbb *magáról* ír, aztán jön egy adag potpourri, később hazafias hangok ütök meg füleinket szerencsés — és épen nem sablonos, — vénával írva a *nagyokról*. A könyv utolsó része *Kettőnk*ről szól,

— és ez a rész az, mely kevésbé kiemelkedő. De mindig érdekes azonban.

Az idők folyásával közönséges mester-séggé törpült: poétákat, falusi Byroneket, pusztai Shakespeareket felfedezni, nem is felfedezni óhajtuk mi *Victórisz* Józsefnek, hisszük, hogy neki erre már nincs szüksége, de kiváló szerencsének tartjuk elismerő, meleg sorokkal kíséreni az ő könyvecskéjét, mely a belső arany-tartalmánál fogva esinósabb költőt is megérdemelt volna. *Victórisz* József a legkiválóbb auspiciumok mellett indulhat el poéta pályáján. *Eredetisége* megóvja a banalitástól, *költői ere* nem hagyja őt cserben, *technikája* pedig kedvessé és izlésessé fogja tenni mindazt, amit tollára vesz.

Krúdy Gyula.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órákor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtő-szekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

— **Isteniszteletek.** A helybeli templomokban holnap a következő lelkészek s a következő sorrendben szolgálnak az isteniszteleteknél. A *ref. templomokban*: d. e. 9 órákor a nagytemplomban *Mitrovics* Gyula, a kistemplomban *Dicsőfi* József, az ispotálytemplomban *Könyves Tóth* Kálmán és a Kossuth-utcai templomban *Ferenczy* Imre. A *róm. kath. templomban*: reggel hét órákor *Pálffy* Béla, kilenc órákor pedig *Kovács* Márk misézik, utána a szentbeszédet *Pálffy* Béla tartja. Fél tizenkét órákor *Molnár* Kálmán szolgáltatta a csendes szent misét. Délután három órákor *Pálffy* Béla vécsernyét tart, utána a keresztyén tanítást, valamint a rózsafüzér társaság ajtatosságát *Kovács* Márk végzi. Az ágostai evang. templomban délelőtt tíz órákor *Materny* Lajos lelkész tartja az isteniszteleket.

— **Személyi hírek.** *Kiss* Áron ev. ref. püspök tegnap a június 8-iki ünnepélyekre családjával együtt a fővárosba utazott, honnan hosszabb nyári tartózkodásra a püspök kedvencez fürdőjébe, *Fekete-hegyre* mennek. — *Dr. Wolaffka* Nándor püspök szintén a fővárosba utazott.

— **Ötven évig a városházán.** Egyetlen ember van tudunk szerint a debreczeni városházán, a ki félszázad óta és

pedig megszakítás nélkül ötven esztendő óta dolgozik a nemes város szolgálatában. *Erdélyi* Mihály nyugalmazott gyámpénztárnok holnap, június 7-én tölti be ötvenedik évét annak, hogy városi irnoknak választották. Azóta szünet nélkül a városnál hivataloskodik. 1846. június 7-től 1850-ig irnok, 1850-től 1855-ig árvapénztári segéd, 1855-től 1867-ig gyámpénztári ellenőr, 1867-től 1872-ig közigazgatási kiadó, 1872-től 1888-ig pedig gyámpénztárnok volt. Ez év elejére szeméi meggyöngyülése miatt nyugdíjaztatását kérte, de pár hónap múlva ismét a városházánál találjuk a jó kedvű öreg urat, mint a legelőadó ügyeket vezető számvevő mellé beosztott napdíjas hivatalnokot. Ott bajlódik ma is jó erőben, friss egészségben a hajtócezdulák osztogatásával és 75 éves kora dacára elpusztíthatatlanabbnak látszik, mint a nála fiatalabb városháza, a melyiket *Reichmann* ur szeretne már földig lerombolni. Az ötvenéves jubileum alkalmából szívünkben kívánjuk, hogy *Erdélyi* Mihály bátyánk, a ki a városházán 50 év alatt történt eseményeknek, rendszeres és személyváltozásoknak valószínűsítő lexikona, még nagyon sokáig éljen!

— **Községi tanítók és a kiállítás.** A kir. tanfelügyelő, *Eötvös* K. Lajos, azzal a sürgető kérelemmel fordult mai napon a városi tanácshoz, hogy a városi tanítóknak, kisdnevelőknek segélyadásával nyújtson módot arra, hogy a Gönczy-egylet által tervezett csoportos kirándulásban s ez által az eredéves kiállítás szakszerű tanulmányozásában résztvehessenek. A kérvény buzdításul fölemlíti, hogy már eddig tankerületnek majd minden iskolafentartó testület hozzájárult e tanulmányozó utazás anyagi támogatásához. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy tegnap az ev. ref. egyháztanács közgyűléséről téves információ alapján írtuk azt, hogy a presbiterium a felsőbb leányiskola tanárainak segélyt szavazott meg a kiállítás megtekintésére. Mert az ő kérvényeket is, épen úgy mint a tanító-testület és egyházi tisztviselők hasonló tárgyú folyamodványát véleménynyadást végezt a gazdasági tanácshoz utasította.

— **Törvény a honalapításról.** A honalapítás évezredes emlékét megörökítő 1896. évi VII. törvényszikket a belügy-miniszter két példányban küldötte meg városunknak azzal az utasítással, hogy az egyik példány június 8-dikára nyilvános helyen kifüggesztessék, a másik pedig megőrzés végett a közlekvéltárba helyeztessék el. — A városi tanács mindkét irányban intézkedett. Ezenkívül az emlékezetes törvényszikket ötezer példányban kinyomatta s azokat a koronázás évforduló napján, június 8-án a lakosság között házanként szétosztatta.

— **Rainer főherceg balesete.** Bécsben *Rainer* kir. herceget tegnap reggel baleset érte, melyből azonban szerencsésen komolyabb baj nélkül menekült. A kir. herceg a Práterben lovagolt s egyszerre lova megbokrosodott s eszeveszett vágatással ragadta magával lovasát. A kir. herceg kabátját egy leesüggő ág leszakította, de egyéb baja nem történt, mert a járőkelők lovát ekkor már megzabolázták.

— **Népvándorlás a főváros felé.** Ezredéves fennállásunk ünnepségeinek egyik legkimagaslóbb mozzanatától, a király előtt való hódoló díszfelvonulástól már csak két nap vá-

laszt el. Fényes, szemet-lelket gyönyörködtető lesz a június 8-iki ünnepség, mely egy-szersmind a koronázás 29. évfordulójának napja is. Az ország minden részéből özönlik a nép Budapest felé, hogy örvendezzen, gyönyörködjék a páratlan látványban, mikor az ezredéves ország valódi képviselöte meghajol a legalkotmányosabb király előtt. Királyra és nemzetre feledhetetlen hatású lesz a káprázhatóan ragyogó, de jelentőségében is felülmulhatatlan ünnep. Nagy pompa lesz az, olyan pompa, amilyennek a világ rég nem volt tanuja és sokáig nem lesz megint. És megmozdul az országban minden magyar szív s dobogva figyel a nagy eseményre. Akinek módjában, alkalmában van, siet az ünnepély színhelyére, hogy a közvetlen tapasztalás által még mélyebb, örökké marandó impressziót nyerjen. Háromnap óta különösen megindult a néparadat mindenfelől az ország szívébe. A nagyobb vasuti állomásokon zsufolásig vannak a várótermek utasokkal s rendszerint két vonat indítanak egymásután. Debreczenből a esütörtökön, urnapján indult gyorsított személyvonat, mely *P.-Ladánytól* gyorsvonat, anyai utast vitt, hogy *Ladányban* a Debreczenből menők közül számosan leszálltak s másik vonatot kellett velök Budapest felé indítani. A leszorultak e miatt négy órával később érkeztek a fővárosba. A budapesti pályaudvarokból egyfolytában zsufolva ömlik a közönség a városba, megnövesztve annak az utczákon való személyforgalmát annyira, hogy a személyszállító alkalmatosságok és egyéb járművek közlekedése meg van nehezítve a gyalogjárók sűrűsége miatt. A merre a díszfelvonulás megy, az utczákat az óriási tribünök fehér deszkátömegei borítják, melyek között mint a méhraj zsongva jár-kelel a megszámlálhatatlan embersereg. Sokan vannak már azok közül debreczeniek, ami nagyon észrevehető itthon. Sok ismerős arc hiányzik s az esti korzó nagyon gyér népséggü. És még mindig mennek, utaznak; statisztikai feljegyzés szerint tegnap estig 2500-an mentek fel csak Debreczenből. Hova fog férni az a sok ember?

— **Eljegyzés.** *Ranunkel* Ede, a *Ranunkel* H. és fia helybeli posztó nagykereskedő özég beltagja, eljegyezte *Kroó* Janka kisasszonyt, özv. *Kroó* Béni né szeretetre-méltó leányát *Munkácsról*.

— **Tenyésmén-kiállítás.** Tegnap nyílt meg — mint már távirataink között is említettük — a lókiállítás második tárlata: a tenyészlóvak kiállítása, melynek az a jellemző tulajdonsága, hogy míg az első lókiállítás a hazai lótenyésztés termelőképességét használati és fényűzési irányban mutatta be, addig a második zárlat a termelésnek forrásait, magát a termelő-anyagot bocsátotta szemle alá, hű képet adván Magyarország lótenyésztésének. A kiállítást *Daranyi* miniszter nyitotta meg, aki a magyar lovakról a következőket mondotta: A tenyészmén-kiállítás megnyitása alkalmából ki kell emelnem, hogy azon kornak történetében, mikor őseink Magyarország területére léptek, a magyar lónak kiváló szerep jutott osztályrészeül. A fehér ló különösen nagy tisztelet tárgyat képezte. Az ő hazából alig hoztak magukkal őseink egyebet, mint lovaikat. A lovaknak hűsége, kitartása volt diadalaiknak titka. Több századon át a lóanyag a nemesítés által változatosan ment ugyan keresztül, de méltóztatnak tudni, hogy a magyar ló a mai napig megtartotta fő jellemvonását: szívósságát, kitartását, nélkülözni tudását. Ezért a keleti vér fentartására sulyt kell fektetnünk. De nemcsak a magyar ló, hanem a magyar ember is fentartotta ősi jellegét: ragaszkodását, helyes érzékét a lótenyésztés iránt. Hogy ezt az eredményt fel tudjuk mutatni, az nemcsak a nemzetnek, de az egyes kis- és nagygazdáknak is érdeme. A kiállítás öt istállóra van felosztva. A kiállított anyag beosztásánál a tenyésztési viszonyoknak megfelelőleg három lócsoport különböztetett meg és pedig: az állami tenyész-

tések, a nagyobb földbirtokosok tenyésztési és a kisbirtokosok tenyésztési produktumai. Különösen feltűnést keltettek a mezőhegyesi noniuszok, a kisbéri telivérek, a debreczeni ménes Noniusz-irányu ménjei, a szabadkai és szeged-vidéki lótenyésztők kiállításai, továbbá a bosznia-hercegovinai kormány gyűjteményes kiállítása. Összesen 941 ló van kiállítva az öt óriási istállóban. A szemle után a jury, ugyanaz, mely az első állatkiállítás alkalmával működött, Szapáry Iván gr. elnöke alatt megkezdte funkcióját. Öt csoportra oszlott a fajok szerint vette bírálata alá a lovakat.

— **Tornászalnk idehaza.** Az országos tornaversenyről dicsőséggel tele és fáradtságtól kimerülve tornász diákjaink ma reggel hazáért érkeztek. Alig győzik beszélni budapesti élményeiket és magasztalni a kiállítás fényét, a tornaverseny nagyszerűségét, amely letörhetetlenül vésődött be az ő fogékony, rajongó fiatal lelükbe.

— **Fehér zászló.** Riporterre nézve legkellemetlenebb, mikor a rendőrség az ugynevezett fehér zászlót kitűzi. Nem történt az éjjel semmi ez a legkétségbeesettebb helyzet a hirhajászatban kimerült újságíróra nézve. Egyetlen valamire való kihágás, vagy büntény sem történt, ami a közönséget érdekelhetné. A fél város Budapestre utazott. Nem csoda ha kevés dolga kerül a rendőrségnek is. Ha csak a ma megnyíló orfeum el nem foglalja egy kissé jobban, ahová legalább fölváltva inspekczióra járnak a rendőrtisztviselők.

— **A kőművesek zászlaja.** A debreczeni kőművesek temetkezési egyesületének zászlófelavatási ünnepéről az elszámolás elkészült. A szegkek után küldött adományok összege 827 frtra rugott, este a mulatságon bevétel volt 421 frt, összesen 1246 forint. Ezzel szemben az összes kiadás kitett 1222 frtot és így maradt tiszta haszon az egyesület javára 26 forint. Az adományozóknak ez uton is köszönetet mond az elnökség.

— **A m. pércsiek sajtóügye a kurián.** Székely Ferencz dr. bíró referálása alapján szerdán tárgyalta a királyi kuria *Sinai* Károly és *Vida* Péter miképesi lakosok sajtóügyét, a kik Orosz István községi jegyzőt, mint magánembert, valamint közhivatalnokot, hírlapi nyilatkozatok alaposan megrágalmaztak. Az esküdtszék *Sinai* Károlyt két rendbeli rágalmazásért vétkesnek mondotta ki és *Sinai* 14 napi fogházra és 50 forint pénzbüntetésre, *Vida* Pétert 20 frt fő- és 5 frt mellékbüntetésre ítélte. A királyi kuria *Sinainak* az ítélet ellen való felszólalását nem vette figyelembe, mert nem adott be semmisítő panaszt, *Vidának* pedig a beadott semmisítő panaszát egyhangulag elvetette.

— **Adakozás az egyetemre.** A debreczeni protestáns egyetem létesítésére *Magyar-Atad* somogy megyei egyházközség a mai napon *Kiss* Aron püspökhöz öt forintot küldött.

— **Pályázat posta- és távirtdagyakornoki állásokra.** A kereskedelemügyi miniszter a posta- és távirtdagyakornokjelölti állásra pályázatot nyitott. Pályázhatnak ezen állásokra az 1883. évi I. t. cz. 14. §-a alapján mindazok, kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet — érettségi vizsgával — sikeresen végeztek, 18-ik életévüket betöltötték s magyar állampolgárok. A pályázat alá bocsátott állásokat a posta- és távirtdagyakornokok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt. A sajátkezüleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal kellően felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által előjárásúguk, a közszolgálatban nem állók által pedig az illető szolgabíró vagy polgármester útján — folyó 1896. évi július hó 31-ig, a szerint, a hol a pályázók alkalmazást óhajt nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári vagy zágrábi posta- és

távirtdagyakornokokhoz nyújtandók be. A pályázók közül kiválasztottak az illető posta- és távirtdagyakornók felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, a ki azután felfogadásuk iránt végleg határoz. A felfogadott posta- és távirtdagyakornokjelöltek eskü helyett eztpótló fogadalmat tesznek, egy (1) forint napidíjban részesítettnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba: Állásukat az illetékes igazgatóság utasítására folyó évi szeptember hó 1-én, vagy ha az igazgatóság másként rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak. Kötelesek a posta- és távirtdagyakornók által kijelölt hivatalnál — a melynek fegyelmi hatósága alatt állanak, a posta- és távirtdaszolgálatot gyakorlatilag elsajátítani s ott rendes szolgálatot teljesíteni. 1897. év szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre, illetőleg Zágrába fognak áthelyeztetni a posta- és távirtdatanfolyam szabályszerű hallgatására. A posta- és távirtdatanfolyam tartalma alatt mint annak rendes hallgatói, a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat, tehát a beiratási és tandíjakat is — ha csak ezek alól a szabályzat alapján föl nem mentetnek — fizetni kötelesek. Napdijaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő tartalma alatt megmaradnak, de ennek fejében, a tanfolyam székhelyén levő posta- és távirtdagyakornók rendelkezése szerint, szabad idejükben szolgálatot teljesíteni tartoznak. Azok ellenben, a kik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalnak, a posta- és távirtdatanfolyam szabályszerű befejezése után posta- és távirtdagyakornokká neveztetnek ki, ha felsőbb tanintézetet végeztek, évi 500 frt, különben évi 400 frt járandósággal; a posta- és távirtdatanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga letételével pedig igényt szereznek a X-ik fizetési osztályba sorozott posta- és távirtdatiszti állásokra.

— **Ujabb sertésvész.** A sertésvész terjedéséről nap-nap után érkeznek Debreczen sz. kir. város hatóságához a közeli városok ésközségekből a jelentések. A mai napon *Körös-Ladány* békésmegyei község jelentette, hogy a sertésvész járványszerű fellépése miatt a község egész határa zár alá vétetett.

— **A szeszitalmérés jogosultság szabályozása tárgyában a pénzügyminiszter körrendeletet intézett közelebb a királyi pénzügyigazgatóságokhoz, melyben arról van szó, hogy az égetett szeszes italok poharazására és nyílt edényekben utazán át való kimerésére szolgáló engedélyek körül minő eljárás követendő, kapcsolatban a kizárólagos szeszitalmérés jogosultság megszűnésével. A belügyminiszter ez a körrendeletet, melyet vele egyetértőleg adott ki a pénzügyminiszter, megküldötte a hatóságoknak is, felhívva figyelmüket különösen azon pontjára, melynek célja az, hogy a közönséget a fogyasztási ital- és italmérési adók megváltott vagy bérbe vett beszedési jogának értéktelenítésétől megóvják. Szükséges e tekintetben, hogy a közigazgatási hatóságok vélemény előtt azt a körülményt is vegyék fontolóra, hogy a jogosítvány engedélyezése a községnek, mint az ital- és italmérési adók szedésére jogosított félnek érdekében van-e vagy sem. E mellett érintetlen marad a község hatóságoknak azon joga és feladata, hogy a folyamodók személyi viszonyai vagy üzleti helyisége ellen közrendészeti szempontból fenforgó észrevételeiket érvényesítsék.**

— **Szerb tövis és aranka.** Az 1894. évi XII. t. cz. a mezőrendőrségről szóló törvény 95-ik paragrafusa elrendeli, hogy a földtulajdonosok kötelesek a birtokaik területén s az annak határában elvonuló utakon a szerb tövist és arankát kiirtani; az ezen rendelkezés ellen vétőket a mezőrendőrrég rendőrségi kihágás címén erősen bünteti. Miután a mezőrendőrkapitányság a közel napokban az összes tanyákon a törvény idézett paragrafusa végrehajtásának ellenőrzése céljából vizsgálatot tart, jó eleve figyelmeztetjük az érdekelteket, miszerint az említett ártalmas növények kiirtásának eszközlését el ne mulasztják.

— **Sikerült kufarások.** A Bauer és Társa kufarasi vállalatának — melynek *Szepessy* Gusztáv a vezetője — ez évben

is sikerült már több ártézi szökőkutat előállítani kitűnő eredménnyel. Nevezetesen márczius hóban báró Harkányi baktaharkányi birtokán perczenként 40 liter vizkiömléssel. Április hóban a szerencsi cukorgyárnál 1 1/2 méter magasságnál perczenként 100 liter vizkiömléssel. Tegnap pedig ismét Bihar-Diószeg községben — hol már régebben furt két szökőkút van — perczenként 200 liter vizkiömléssel. Nagy előnyeikre szolgál az illetőknek, hogy ily bő mennyiségű kitűnő jó ivóvizet nyerhettek.

— **A legujabb amerikai babona.** Amerikában, mert manapság minden badarságot Amerikára fognak rá, egy német lap szerint az a babona járja, hogy ha egy leány egy menyasszony harisnyakötőjéhez hozzájuthat, szerencsés lesz egész életére. Egyik észak-amerikai városban nem régebben esküvőt tartottak, mely alkalommal a menyasszonynak mintegy 20 barátnője tartott számot egy-egy harisnyakötőjére. A jólelkű menyasszony nem akarván megsérteni egyik barátnőjét sem, úgy vágta ki magát a kényes helyzetből, hogy mindegyik lábára térdtől csuklóiig 10—10 harisnyakötőt húzott s fel így minden aspiránsnőnek jutott egy a szerencsét hozó szalagból.

— **Dr. Koszorus István** fogorvosi és fogtechnikai műtermét e hó 5-én a Ranunkel-féle házból Piac-utcán a dohány- és szivar nagyüzetszomszédságában lévő 2145. sz. Szikszay-féle házba helyezte át.

— **Érdekes a lapunk** mai számában levő Heckscher József (Hamburg) szerencse tudósítása. Ezen czég pontos kiszolgálása és titoktartó nyereségy kifizetési által vidékünkön annyira megkedveltette magát, hogy nem mulaszthatjuk el a t. olvasóink szives figyelmét a nyolczadik oldalon lévő hirdetésre felhívni.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától.

A királyi palota alapkö-letétele.

Budapest, június 6. A királyi palota alapkövét ma délben tették le ünnepélyesen. Az ünnep programmszerűen folyt le. A palota udvarán felállított tribünökön nagyon kevesen jelentek meg, minthogy a jegyek kiadásával érthetetlenül szűkmarkuan bántak. Az ünnep megkezdése előtt aztán az utcai közönséget felesdítették a tribünökre. Az eljárás kínos feltűnést keltett. A király 10 órakor éljenzés között hadsegédeivel együtt kijött a palotából; kezét fogott a főhercegnővel, méltóságokkal, figyelmesen meghallgatta az alapköbe helyezendő okmány felolvasott szövegét s miután azt aláírta, betették a köbe, a melyre kalapácsal a király hármat ütött; utána *Vaszary* hercegprímás, *Bánffy* miniszterelnök, *Orczy* báró országbíró, a főhercegek, miniszterek, zászlós-urak szintén három-három kalapácsütést tettek. A király megszólította a palota összes vezető-építőit s az eddigi munkálatok felett legnagyobb megelégedését fejezte ki, aztán viharos éljenzés között visszavonult kíséretével. A kocsik visszavonulását nagy tömeg nézte.

Idegenek Budapesten.

Budapest, június 6. A hódoló disz-felvonalásra a fővárosba megszámlálhatatlan idegen érkezett. Rengeteg tömegekben hömpölyögnek az utcákon, megakadályozva a járműveken való közlekedést. A vasutakon perezről-perezre óriási számban érkeznek.

CSARNOK.

A fehér lábu.

Angolból.

(Folytatás.)

— Isten önnel, mondám neki, a mint felpattantam lovamra; ha valamelyik ismerősöm meg akarja ismerni a „lachryma-christi“-t, az „arany karperecz“-be utasítom.

— A viszontlátásig, eccellenza; azt hiszem, két óra múlva viszontlátom exe-ádat.

— Valóban? Hiszi még is, hogy nem érek ma Melfibe?

— Bizonyos vagyok benne, eccellenza.

— És hogy itt töltöm az éjet?

— Igen... legalább...

— Legalább... no?

— Legalább, hogy nem tölti a „fehér lábu“-val.

— Ha van olyan jó bora, mint önnek, akkor nem fogok panaszkodni. Adieu!...

— A viszontlátásig, eccellenza... ha a „fehér lábu“...

Kezdtém jóllakni a „fehér lábu“-val és mikor az „arany karperecz“-et már jól elhagytam, még mindig ez a név esengett fülemben.

Bár egy kissé késő volt az utazásra, de nagyszerű idő volt s végre szabadon éreztem magam. Az út, melyen haladtam, ismeretlen volt előttem. Első látogatásom volt ez Olaszországban és bár álmodoztam... álmodoztunk egykor olaszországi utazásról, még pedig másszerűről, mint ez, mégis meg kell vallanom, hogy e pillanatban a legszebb alkalmat választám Olaszországot meglátni és szívemnek egy kis üdülést szerezni. Alig hagytam el az „arany karperecz“-et egy negyed órára, s a „fehér lábu“-t ép úgy feledve lón, mint a „szent“. Azt kérdeztem magamban, hogy melyik a legközelebbi folyó Madraporehoz, a Tamise vagy a Murray? Lovamnak minden lépése közelebb látszott vinni Lueyhez, és aztán, mit ért ez?

Lovam habár olaszországi, de nem volt rossz és bár az álmok országában lovagoltam, egészen tetszésére bízam. Három felől hegyek környezték, melyek mintegy Olaszország hátsó tuskézetét képezik. Előttöm gyönyörű út terült el, mely egész a tengerig terjedő hullámzó mezőn vezetett keresztül. A nap a hegyek fölött járt és már lovas árayékom ugyancsak előre nyult. Minden oly fölséges, oly megragadó volt e szép országban, hogy természetem ellenére egészen költői hangulatba jöttem. Kóbor lovagnak kezdtem magamat hinni, képesnek jó kardjával birtokába jutni szíve hölgyének abban az időben, mikor még léteztek a rablók és a mikor a zsványok legfőleg a platói államban existáltak.

Nem tudom hogyan, de úgy tetszett, hogy az út sokkal messzebb nyulik, mintsem a fejembe férne. Hátra tekintettem s nem fojtathattam el egy bámulatkiáltást a szép látvány fölött, mely szemem elé tárult. A demenő nap megaranyozta a hegyek csúcsait. Több perezig át voltam hatva e nagyszerű szinpompa csodálatától és e sugárzó tünemény, mely ott minden-napi, mily hidegen hagyja mégis az afféle embereket, mint Tessa és gazdája. Merengésemből csak akkor ébredtem fel, amidőn egyszerre csak minden eltűnt szemem elől, mint mikor a színházban éjt csinálnak.

Elfelejtettem, hogy mily rohamosan áll be az éj a déli szélesség alatt, kivált a nyugoti hegyek közt. Szerencsére az út jó és egészen látható volt, mert különben az „arany karperecz“-beli fogadás jövő-dölése, hogy nem leszek ma este Melfin-

ben, alkalmasint beteljesedett volna. Azonban a helyzet így sem volt valami kitűnő; bérelt lóval, ismeretlen úton nem nagyon halad az ember.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői posta.

A D. H. tegnap bösz bika módjára kitört és vadul öklelőzik. Igazán nem értjük, miért ez az oktan berzenkedés. Hiszen, mi, amikor nagyképüsködés és fontoskodás kerülésével, bizonyos hamis híreket megczáfoltunk, egyáltalán nem említettük a mérgező tisztelt laptárs becses nevét. Ha tehát, ami nem inge a Hirlapnak, nem vegye magára. Hát Orvos Gyurka miatt miért dühös-ködik épen mi reánk? Hiszen kedves Kollega! amikor mi néhány soros újdonságban azt írtuk, hogy Gyurka nem halt meg, hanem él, talán meg is gyógyul, akkor még nem tudtuk, hogy Önök nagy kényelmesen készpénzül veszik, amit 12 és 24 órával előbb két más lap tévesen közölt. Önöknek is, épen úgy, mint nekünk, módjokban állott volna ugyanannyi fáradsággal megtudni: igaz-e a hír? De Önök úgy tettek, mint a juhnyáj... és a csupa országos dolgokkal, világpolitikával foglalkozó D. Hirlap egész hasábon keresztül nekrológizott egy közönséges utcazi esavargóról. — Ha boszankodnak saját baklövésük miatt, a magok fejét verjék a falba, ne mi reánk agyarkodjanak.

— a — r. urnak. Tessék türelemmel lenni. Censor néhány napig Budapesten ünnepli a millenniumot. Azt hisszük, nem fog adós maradni a válaszsral. Mihelyt haza jön, kezébe adjuk — a — r. ur ezikeit.

Reichmann Ármán urnak csak annyit felelünk, hogy az a munkatársunk, aki a Reichmann urnak nagyon zokon esett cikket írta sem szakértelmet, sem őnzetlenséget, sem Debreczen iránt való szeretetet Reichmann urtól nem akar tanulni. Avárosháza ügyével pedig foglalkozott annyit, hogy bebizonyíthatta, miszerint R. ur vagy magát csalja meg, vagy a közönséget igyekszik félrevezetni, amikor az új város-házát 400000 frtért teljesen újból felépíthetőnek bizonyígtatta. — Erre R. ur nem is talált kádenezniát.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

A Kösélyszegben

(debreczeni határ)

175 hold szántóföld,
urasági lak, szőlő és gyümölcsös kert, elegendő gazdasági épületekkel **1896. október 1-től 7 évre**

haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni Altman Sámuel Pa. Kö-sélyszeg u. p. H.-Nádudvar. 563-3-2

GRAND HOTEL NATIONAL

(Nemzeti szálloda)

BÉCSBEN, Taborstrasse.

Régi jó hírnevű és egyedüli olyan szálloda, ahol sem terítés, sem világítás nem számított. 200 szoba 1 frttől feljebb. Fürdők, táviró és telefon. Vasuti indulóház és hajóállomás közvetlen közelben. Mérsékelt árak. Hosszabb tartózkodásnál külön berendezés. — On parle toutes langues modernes. Az összes modern nyelveken beszélhetni.

Harhammer A.,
igazgató.

Mayer F. M.,
kezelő.

550 10 5

Pályázat.

A h. vámos-pércsi ev. ref. egyház templomának és tornyának kijavítására pályázatot hirdet. A nyilvános árlejtés a lelkészi hivatalnál **ez év június 14-én délelőtt 10 órakor** fog megtartatni. Az egyház fentartja magának a jogot szabadon választani az ajánlattevők közül tekintet nélkül az építési árra. A javítási terv s költségvetés a lelkészi hivatalnál bármikor megtekinthető. A költségeloirányzati összeg 2433 ft 99 kr., a pályázók ennek 10%-át bánatpénzül letenni tartoznak.

H-Vámos-Pércsen, 1896. június 5.

Nagy Dániel,

ev. ref. lelkész.

562-2-1

Őn nem is sejt,

hogy mily jótékony és szépítő hatással van a bőrre, ha naponta a

Bergmann-féle liliomtej-szappannal

Bergmann és Tsától Dresda és Tetschen a/E.

(Védjegy: Két bányász.)

mosdik. Ez a legjobb szappan a gyengéd és rózsás-fehér arczbőrre, ugyszintén legjobb szer minden bőrtisztatás elhárítására. Darabja 40 kr.

Kapható: Rothsneek V. gyógyszerárban és Faller Gyula üzletében.

535-30-14

Feltűnő szenzációzt

keltett meglepő határáról a med. Rix féle eredeti

Pompadour-pasztá.

Bámulatra méltó biztos hatással van a felrepedezett, durva és összekarmolt bőrre, viszketegség és vernesség ellen; a bőr ríkió fehér színt és példás tisztaságot nyer, a bőr báronylágyasú és üde

színt kap. Mindazon hölgyek és urak, kik naponta Pompadour-pasztát használnak, feltűnően keltenek szép arczbőrükkel. Szeplő, májfoltok, pörnsenek, szával a bőr mindennemű tisztatárságát 14 nap alatt iótállás mellett eltávolítja és ha ez nem következnék be, a pénz visszaszolgáltatik. Győződjünk meg felőle és használjunk.

Rendszeresített bőrápolás nem való hárságra, ezt megköveteli a körülmény.

Egy tégely ára 1 frt 50 kr.; a Pompadour-tejet lehet arczpornak is használni, szorosán fekszik, világhírű 1 frt 50 kr. Pompadour-szappan durva kezek ellen 1 carton (3 darab) 90 kr., Pompadour arczpor 1 frt 25 kr. Központi raktár a Rix féle preparátumok nak Wilhelmine Rix Wittwe Söhne, Bécs, II. Praterstrasse 16, I. Stock, Rix-Hof és a gyógyszerárakban.

536 30-13

Több mint 50 év óta sikerrel használtatik!

Az **ESZÉKI SPITZER-KENŐCS**

és az **ESZÉKI SALVATOR-SZAPPAN.**

Valódi minőségben csakis mint eddig, ezentul is **ESZÉKEN, felsőváros**

DIENES C. J.-féle

gyógyszertárban készül és megrendelhető.

Szeplőket és májfoltokat,

valamint az összes

bőrtisztatási- ságokat

biztosan eltávolítja.

1 tégely valódi Spitzer-kenőcs . . . 35 kr.
1 üveg valódi Spitzer-mosdóvíz . . . 40 kr.
1 darab valódi Salvator-szappan . . . 50 kr.
1 drb. val. lyoni rizspor 3 színben 50 kr. és 1 frt.
1 tégely kézpaszta . . . 60 kr.

Figyelmeztetés! Csak akkor valódi, ha a tetti törvényileg beitatott védjeggyel elvannak látva és kéretik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

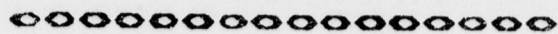
530-20-15

Valamennyi könyvkereskedők által megrendelhető a díjjal kitüntetett s 28. kiadásban megjelent dr. Müller tanár által írott füzetet

zavart ideg- és sexualis bajokról.

Postán küldetik szét 60 kr. (bélyegeken is) előleges beküldése ellenében.
Eduard Bendt, Braunschweig.

53 52-20

Bérbe adó.

Karczagon a legelőnebb forgalmu utcában egy

üzlethelyiség

a hozzátartozó 4 szoba, konyha, 2 kamara, pince és apró jószágoknak való helyiségekkel együtt, igen előnyös feltételek mellett **bérbe adó.**

Ezen üzlethelyiség bármiféle üzletnek megfelel, azonban **vas- és fűszerkereskedésnek** vagy **vendéglőnek** különösen ajánlható. Kibérlésére 10 évi szerződés is köthető.

Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos **Kis G. Sándor, Karczag, 2164. szám.**

561-4-2

CACAO-VERO

olajmentes, könnyen oldódó Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék

elismert legkitünőbb minőségek

HARTWIG és VOGEL
Bodenbach

Kapható a legtöbb cukrászdában, fűszer-, csemege- és gyógyfű-kereskedésekben.

624 78-60

Leonhardi-féle tenták

A legjobbak

Csakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI AGOST, Bodenbach a. d. Elbe

ezen véd-jegygyel
csász. kir. osztr. magy. kir. szab.
36089. szám. 48274. szám

Író-tenták:

Anthracen-tenta kék-fekete } Legjobb folyó tinta a könyv-
Legf. könyvtenta kék-fekete } vezetéshez; hatálatlan tar-
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek. } tóság o. mányok számára.
Gallus-tenta } Szabadalmazotti eljárásom
Világposta-tenta } fekete. } szerint készítve.

Másoló-tenták:

Anthracen-másoló } Kétféle másolóknak: egyszerű-
Alizarin író és másoló } mind könyvvelére is ajánlatosak.
Ezre violette noire communicative } Egyetlen tenták keresk.
Violetto kettős-másoló } levezetésre, melyekről hó-
Fekete világposta másoló } napok múlva lisztá másó-
} lat k. észíthetők.

Non plus ultra másoló 4-6 másolatot ad. Fontos lankoknak biztosítóintézeteknek és tengerentúli levelezésre.
Színes-tenták, autografa-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnökknak és rajzolónak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszébb írógép-festékek; fehérnemű-jegyzés-festék, folyékony-nyv- és gummi, halenyv. fényenyv. Eau de Labarrapue tinta-foltok eltávolítására papírról és fehérneműről.
Pecsetviaszok bank-kereskedésben kaphatók.
A bel- és kül-
földi legtöbb írószerszerekben kaphatók.

549-10-3

Roncegno fürdő (Dél-Tirol) Trienttől 1 1/2 órára.

Ásvány, mocsár-, gőzfürdők, teljes hidegvíz gyógyászat, Elektrotherapia, massage, gyógygimnastika 535 méter a tenger felett. Szél ellen védett gyönyörű fekvés, illatos, teljesen pormentes, száraz levegő egyenletes légáramlat 1-2° Elsőrangú **gyógyterem** kiterjedt szép sétánnyal. Gyönyörű kilátás a dolomitákra. 200 idegen szoba, ét- és olvasóterem, gyógyterem. Mindenütt villanyos világítás. Gyógyzene. Lawn-Tennis. Árnyékos sétatermek, élvezetes kirándulások. Idény május-október. Prospektus és felvilágosítás a fürdőigazgatóságtól Roncegnoban

12 nyilas szántóföld

az Elepen

közeli a Gólyáshoz

bérbe kiadó.

Ugyancsak az Elepen **egy 3 nyilas föld tanya nélkül, eladó.**

Értekezhetni **Gönczy Endrével, Dedó-utca 140. sz.** 553-3-3

Alkalmi ajánlat.

A kertek rendezése, a virágok kiültetése alkalmából van szerencsém a virágkedvelők figyelmét dusan felszerelt és berendezett **mükertészetemre** felhívni, egy-szersmind tudatni, hogy a meddig a készlet tart, némely növényfajt **fele árban** is elárulok. Erőteljes szép növények szőnyegkertetéhez igen jutányosak.

Ragadja meg mindenki az alkalmat, míg a készletben tart.

Mükertészetem szemben van a „Margit“-fürdővel.

PACZELT JÁNOS,

mag- és virágkereskedő.

559-3-3

DREHER ANTAL kőbányai serfőzdéjének főraktára
ÁRON MIKSÁNÁL DEBRECZENBEN.

Mint az előző években, bátorkodom figyelmeztetni a nagyérdemű közönséget, hogy

Dreher-féle üveges sör

csakis az itt látható védjeggyel ellátott és belajstromozott czimkével ellátott üvegekben kapható valódi minőségben.

Dreher-féle hordós ser **kizárólag** a következő helyeken kapható **Debreczenben: Bika-szálloda** (Tatár Gusztáv), **Debreczen sör csarnok** (özv. Pattermann Ferenczné), **Korona vendéglő** (Péter Pál), **Kossuth-szálloda** (Sporni Gyula), **Frohner-szálloda** (Rosenberg Adolf), **Németh András, Törő Imre vendéglője.**

Kiváló tisztelettel

ÁRON MIKSA,
Dreher Antal kőbányai serfőzdéjének főraktára.

555-4-3

KLYTHIA- a bőr
ápolására.

az arczsín finomítására és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyszileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.
Eltérő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

Taussig Gottlieb
cs. és kir. udvari toilette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.
Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **Baum Miksánál** és a legtöbb
illatszert- és gyógyfűszer-üzletekben és gyógyszerárakban.

1 doboz ára 1 frt 20 kr.
Szétküldés utánvétel-
lel vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Schicht-féle **szin-**
szappan,

törvényszéki belajstromzott
védjegy.

Igen jól van szárítva.
Kitűnően tisztító,
igen takarékos a használatban.

Kezesség mellett tiszta és ártalmatlan a fehérmű és kéznek, egyáltalában a
legjobb, a mi a szin-szappanból van.

Senki sem bánja meg a kísérletet.

556-20-3 Kapható a legtöbb fűszerkereskedésben.

ERDŐ-BÉNYE GYÓGYFÜRDŐ
(Zempléni vármegyében).

A fürdő-idény május hó 24-én kezdődik.

Hatása, gazdag vas- és timsó-tartalmánál fogva kitűnő: a női betegségeken, sápkórban, idegbántalmakban, görvélykórban, reumatikus és köszvényes bántalmakban szenvedőknek.

Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és malarikus bajokban szenvedők részére.

A fürdőberendezés áll: 4 porcellán-, 2 réz- és 24 fakából.

Használhatók: iszap-, vasláp-, sós- és villanyfürdők; massage-, izzasztó- és hidegvíz-gyógymód.

Ivó-gyógymódhoz mindenféle ásványvíz van készletben.

A fürdő egészen megújított, csinos épületekkel bővített. A lakások száma 74, új butorzáttal felszerelve.

Szórakozásra szolgálnak: csinos ét-, tánc-, olvas- és női terem, könyvtár, hírlapok, társas- és tornajátékok, naponként kétszeri térszene.

Terjedelmes árnyékos erdei sétá-utak. — Kápolna.

Az étkezés olcsó és kifogástalan.

Házi gyógytár, posta- és telefonállomás
helyben van, mely a Szegimalom sürgönyállomástól veszi át a sürgönyöket.

Vasuti állomás: a személyvonatokhoz Erdő-Bénye fürdő (1/2 órányira); gyorsvonathoz Liszka-Tolcsva (1 órányira a fürdőtől), hol külön kocsit 2 forintért és közös kocsit személyenként 60 kr-ért kapható.

Fürdőorvos: Dr. KUN ZOLTÁN Sárospatakról.
Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál

554-3-3 **A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmaztatik küszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüleséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni.

40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

• Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

517-3 2-19

OLASZ BOROК DEPÓTJA

Magyarország területére BUDAPESTEN.

Raktárak és palackkonkénti árusítás:

Borhegyi Ferenoz, V. ker., Gizellatér, Haas-palota.
Borhegyi Ferenoz fiókja, IV. kerület, Egyetem-utca.
Dobos C. Jozsef, cs. kir. udvari csemegekereskedése.
Gráf K. J., fűszerkereskedés V., Nádor-utca 21. sz.
Löwenstein M., cs. kir. udv. száll. IV., Kishid-utca.
Radanovits testvérek, VIII. ker., József-körút 59.
Szenes Ede, V. ker., Dorottya-utca.
Szimon István, főüzlet: V. Váci-körút 12.
Szimon István fiókja, VI., Teréz-körút 35.
Szimon István fiókja, V., Váci-körút 60.
Takács Lajos, IV. kerület, Kossuth Lajos-utca.
Weninger M., II. Fő-utca.
Söldl Jozsef, Koronaherceg-utca.

DEBRECZENBEN:

Leidenfrost Árm. Piacz.

Felegyházi János, Piacz.

Kendöry M. J., Kossuth-utca.

A borok valódiságát a magyar olasz kormány e célból Budapestre küldött oenoteknikusa hivatalosan megvizsgálta.

A „Marsala, Sherry” helyett főzéshez előnyvel használható.

551 10-4

Főnyeremény esetleg 500.000 mk. Szerencse tudósítás. A nyereményeket az állam biztosítja. Első húzás június 11-én.

Meghívás a nyeremény-esélyekben való részvételre.

a hamburgi államilag biztosított nagy sorsjáték által, melynél

10 millió 746.990 márka

biztosan kihuzatik.

A nyeremények ezen előnyös sorsjátéknál, melyek tervszerint csak 112,000 sorsjegyet tartalmaznak, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Jutalék 300,000 mk.	46 nyer. à 5000 mk.
1 nyer. à 200,000 mk.	106 nyer. à 3000 mk.
1 nyer. à 100,000 mk.	206 nyer. à 2000 mk.
2 nyer. à 75,000 mk.	782 nyer. à 1000 mk.
1 nyer. à 70,000 mk.	1348 nyer. à 400 mk.
1 nyer. à 65,000 mk.	42 nyer. à 300 mk.
1 nyer. à 60,000 mk.	138 nyer. à 200, 150 mk.
1 nyer. à 55,000 mk.	35327 nyer. à 155 mk.
2 nyer. à 50,000 mk.	8961 nyer. à 134, 104, 100
1 nyer. à 40,000 mk.	9249 nyer. à 73, 45, 21 m.
3 nyer. à 20,000 mk.	összesen 56,240 nyere-
21 nyer. à 10,000 mk.	mény.

és ezek pár hónap alatt 7 részben biztosan döntenek.

A főnyeremény az I. osztályra 50,000 mk., míg a II-ban már 55,000, a III-ban 60,000, a IV-ben 65,000, az V-ben 70,000, a VI-ban 75,000, a VII-ben 200,000, és a jutalékkal 300,000 márkáról esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhúzás, mely államilag

1896. június 11-ére

lett megállapítva, kerül az

egész eredeti sorsjegy csak 3.50 frt
egy fél " " 1.75 "
egy negyed ered " " .90 "

A résztvevők rögtön a sorshúzás megejtése után felszólítás nélkül megkapják a hivatalos sorshúzási lajstromot ingyen.

A sorsolási tervet állami ezimrel, melyből betétek és nyeremények mind a hét osztályból láthatók, előre megküldöm ingyen.

A nyeremények kifizetése és elküldése egyedül általam történik pontosan, hiány nélkül, a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérem.

Forduljunk a megrendelésekkel a közeli húzás végett is, mely

f. évi június hó 11-én

lesz, teljes bizodalommal

Heckscher József

bank- és váltó-üzletéhez HAMBURGban.

538 18-16